

Förbarma dig

Anita Christoffersson på Härnösands konsthall

Vad är en konstutställning? Tavlor och bilder, en efter en i rader, i ögonhöjd, att gå och titta. Det är en kollektion meddelanden och anslag på väggar. Jag kan stanna upp vid ett av dem, försjunka i betraktelse, gå nära om det är ett litet verk och backa ut på golvet om det är ett större. Golvet! Se, det finns ett rum utanför tavlan, som behövs för min upplevelse. Är det verkets platta bildrum som utvidgas och fortplantas tredimensionellt ut i utställningslokalen där jag står och går? Och omvänt? Om det ute på golvet framträder ett fysiskt objekt som jag kan gå runt och avsyna, kommer väggarna då bli utsidor och konstverket därmed omfatta hela rummet, som det behöver för att andas? Och att jag måste backa ut mot väggarna för att kunna se detta verk?

I Anita Christofferssons utställning "Förbarma dig" har, som jag uppfattar det, lokalerna tagits i fullt anspråk trots att det rör sig om i stort sett öde rum. Glesheten har dragits till sin spets, med vita antydda bilder sparsamt utspridda på de vita väggarna och som jag måste gå mycket nära för att över huvud taget uppfatta. De visar tunna tygstycken och näsdukar med sirliga små broderade texter, alla hämtade från författaren Birgitta Trotzig. De är knappt synbara, som håller de på att försvinna in i tyget: *Jag vill inte, Rädd, Försvinn inte!* Några verk har större format, som ett gammalt tyg med en broderad rad som anstränger sig för att fullbordas: *Hon förblev ensam Ensamheten är i hela själen.* På en vertikal duk från golv till tak upprepas orden *mäta duga mäta duga* kontinuerligt hela vägen i en, återigen, nästan osynlig spalt...

Glesheten förstärks ute i rummen genom några stora solblekta rullgardiner uppställda också som - nya väggar, där texten *Jag vill inte* återkommer tryckt som små svarta spår. I ena hörnet av det största rummet står tre tomma pinnstolar framför ett smalt band av virkade stjärnor på väggen, som något lämnat, oavslutat. Det enda verket i utställningen som pekar mot hopp och växande är *Ur mörkret*, två på golvet iscensatta "levande" objekt, med blommande pelargoner och med utspridda stora bitar koks liksom vräcka åt sidan av växtkraften. Anita Christoffersson förklarar i utställningsbladet att hon vill gestalta den vånda mänskligheten lever under, i krig, på skuggsidorna, bakom lykta dörrar. En bifogad text av KG Hammar understryker den ångest vi kan känna, men att exempelvis konsten kan ge språk och form åt vår förtvivlan och vägar till hopp.

Utställningen är utan tvekan en kraftfull gest genomförd med den sprödaste av rispingar. Men det som den starkast förmedlar är något mera än klagoord, den bygger med sin asketiska form upp en stämning i rummet likt en scenografi för ett drama som utspelar sig inne i besökaren. Det är något som mera har med det existentiella att göra, där vi står ensamma och utelämnade också inför tingens anspråk, rummets ensamhet, ögonblickets närvaro. Några av de rentvagade tygstyckena har lämnat skrynkliga mönster i mitten, som ett abstrakt språk i ett okänt avtryck. Från vad? Jag står med näsan bara några centimeter ifrån. När jag går ut i rummet slås jag av en täthet som slår blixtar genom den glesa utställningen.

Text och foto: Jan K Persson
Volym 2017-03-29